

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi polji. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrt leta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr. nov. den.

V Ljubljani v sredo 23. marca 1864.

Gospodarske stvari.

Kdaj naj se mavec (gips) po deteljskih posipa?

Kako težko je od starih šeg se ločiti, kaže nam tudi potresanje mavca po detelji. Dovelj je še sicer pametnih kmetovavcev, kateri mislijo, da mavec detelji najbolj tekne, če se zjutraj ob rōsi po nji posiplje, ko je že za kake pavce velika, da tako na deteljnem perji ostane in jo po perji ali skozi perje gnoji.

To pa ni tako.

Mavec ne kaže nobene moči, ako ga voda ni razkrojila ali popolnoma razstopila; mavec pa se v vodi tako nerad razstopi, da 1 del mavca potrebuje 400 do 500 delov vode za razkrojenje, tedaj, postavimo, 1 funt mavca potrebuje 400 do 500 funtov vode. Potem menda vendar ne bo nihče mislil, da se bo mavec na deteljnem perji po rōsi topil in deteljo gnojil. Dež ga s perja spere in v zemljo odpelje, kjer se popolnoma raztopi in deteljo le okrog korenin gnoji.

Dostikrat se sliši tū in tam pritožba: „Letos je mavec na deteljski kaj malo zdal.“ Tega krivo pa je le to, da se je mavec še le majnika mesca po deteljski posipal in je potem delj časa suho in toplo vreme nastopilo. Zato ni mogel gips svoje moči deteljnim koreninam dati, ker ga deževnica ni v zemljo odpeljala.

Mavec le ne zdá, kakor skušnje kažejo, ako je deteljsče na taki zemlji, ki ima že sama obilo mavca (žveplenokislega apna) v sebi, sicer pa je njegova moč res zlatega denarja vredna, če se o pravem času po deteljski posiplje.

Mavec se more spomladi z deteljo vred sejati; dobiček je ta, da deteljo še enkrat v jeseni lahko kosiš. Al to setev je že veliko gospodarjev opustilo, ker ste se dve znameniti napaki pri tem opravilu pokazali, namreč ta, da detelja tako košato raste, da se košnja posebno pri slabem vremenu jako zakasni, in drugič ta, da detelja žito, katero je poleglo, tako preraste, da gospodar deteljo kosi, namesto da bi žito žel.

Boljši čas deteljo gipsati je tedaj brž po žetvi; ako koj potem njivo dež dobro pomoči, sem ti porok, da ti bo detelja taka izrastla, da je boš v jeseni veliko nakosil. Le takrat, če po žetvi dolgo suho vreme ostane, se ti detelja ne bo tako obnesla, da bi jo mogel kositi, za samo pašo je pa vendar nevarna. Da se pa ta napaka odvrne, se trosi gips po deteljski takrat, kadar se živina na deteljsča spuščati neha in se brez škode po deteljskih more hoditi. Vse eno je, ktereга mesca koli se njiva pozimi gipsa, da se le pred spomladjo zgodi; potem se ni za deteljo bati, če tudi suho vreme nastopi in vroče poletje, ker toliko dežja bode vendar, da se mavec razstopi. Da pa ne gré mavca o hudem vetru po njivi razsipati, razumnemu gospodarju menda ne bo treba posebej priporočevati.

Če se o omenjeni dōbi detelja gipsa, smo kmetovavcu porok, da se mu bo tako vrlo obnašala, da jo bo lahko že tačas kosil, ko bo jel kak sosed njegov prvič frišno travo živini pokladati.

Poskusimo vse, in obdržimo, kar je bolje! Marsikter neveren Tomaž se je že po skušnjah izuril, kaj in kako. Pravi čas imamo še to poskusiti. Naj poskusi gospodar le z enim kosom deteljsča tako; poleti se bode kesal, da ni — vsega deteljsča tako zgodaj gipsal, zlasti ako nam majnik prinese suho vreme.

Po šleškem časniku.

Gospodarska skušnja.

* Črva pokončati na njivah in senožetih. Največi sovražniki črvov po polji in travnikih so rudeči mravljinici. Ako bi se pod zemljo vidilo, bi bil marsikdo že zdavnej boj rudečih mravljincev in črvov zapazil v luknjah teh škodljivih mrčesov. V tem boji so vselej mravljinici zmagovavci. Kjer se rudeči mravljinici vgnjezdijo, se gospodarju ni treba bati, da bi mu črv po njivah in travnikih preveč škode delal. Toraj pustite take mravljišča pri miru; najhuji sovražniki črvov stanujejo v njih!

Graška asekuracija zoper ogenj v preteklem letu.

Iz letnika, ki smo ga od imenovane asekuracije ravno v roke dobili, se vidi, da je v preteklem letu 1863 na novo 2399 gospodarjev k nji pristopilo, to je, iz Štajarskega 1548, iz Koroškega 322, iz Kranjskega pa 529.

Lansko leto je bilo 5988 pohištev zavarovanih za 4 milijone 829.725 gold. klasne vrednosti; pogorelcem je za škodo pogorišč povrnila 356.167 gold. 9 kr., namreč Štajarcem 204.792 gold. in 77 kr. za 2200 pogorelih poslopij; Koroščem 89770 gold. in 87½ kr. za 296 pogorelih pohištev, Kranjcem pa 61603 gold. in 44½ kr. za 236 popaljenih pohištev.

Letošnja tarifa je za zavarovanje pohištev in drugih poslopij odmerjena na 42 kr. nov. den. od 100 gold. To plačilo se pa mora, kakor je vsacemu zavarovancu znano, zadnji čas do konca tega mesca, namreč 10 dni po sv. Jožefu oskrbnikom imenovane asekuracije odrajtati.

Ponudbi.

* Prijatlom sviloreje ponuja g. Anton Vukasinović, županijski ogleda svilarstva v Oseku (Esseg) v Slavonii 3 do 4000 močnejih in šibkejih murbovih cepljenih drevesec po 60 krajc. nov. dn., in nekoliko funtov jajčic svilnih črvičev, lot po 30 nov. dn.